

COMISIA NAȚIONALĂ A PIEȚEI FINANCIARE

HOTĂRÎRE Nr. 67/10
din 24.12.2015

cu privire la aprobarea Codului de guvernanță corporativă

Publicat : 04.03.2016 în Monitorul Oficial Nr. 49-54 art Nr : 363 Data intrării în vigoare : 04.03.2016

MODIFICAT

[HCNPF14/1 din 19.03.18, MO108-112/30.03.18 art.435; în vigoare 30.03.18](#)

În scopul conformării cadrului juridic și de reglementare aferent guvernanței corporative în societățile pe acțiuni cu standardele internaționale de guvernanță corporativă, asigurării și protecției drepturilor și intereselor legitime ale acționarilor, în temeiul pct.27 alin.(1) lit.c) din Planul național de acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană pentru anii 2014-2016, aprobat prin Hotărîrea Guvernului Republicii Moldova nr. 808 din 7 octombrie (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr.297-309, art.851)

COMISIA NAȚIONALĂ A PIEȚEI FINANCIARE

HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Codul de guvernanță corporativă, conform anexei.
2. Entitățile de interes public se vor conforma prevederilor Codului de guvernanță corporativă, inclusiv modificărilor și completărilor operate ulterior, în termen de 6 luni din momentul intrării în vigoare a acestora.
[\[Pct.2 în redacția HCNPF14/1 din 19.03.18, MO108-112/30.03.18 art.435; în vigoare 30.03.18\]](#)
3. Societăților pe acțiuni, altele decît cele menționate la pct.2, li se recomandă să aprobe Codul de guvernanță corporativă.
4. Se abrogă Hotărîrea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr.28/6 din 1 iunie 2007 „Privind aprobarea Codului de guvernare corporativă” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr.86-89, art.391).
5. Prezenta hotărîre intră în vigoare din data publicării.

**VICEPREȘEDINTELE COMISIEI
NAȚIONALE A PIEȚEI FINANCIARE Iurie FILIP**

Nr. 67/10. Chișinău, 24 decembrie 2015.

CODUL DE GUVERNANȚĂ CORPORATIVĂ

Introducere

Principalele obiective ale guvernanței corporative sunt crearea unui sistem eficient pentru garantarea siguranței fondurilor oferite de acționari și utilizarea acestora în mod eficient, reducerea riscurilor pe care investitorii nu sunt capabili să le anticipateze și/sau nu doresc să le accepte și a căror gestionare pe termen lung de către investitori provoacă reducerea atractivității investiționale a societății și a valorii acțiunilor sale.

Codul de guvernanță corporativă (în continuare - Cod) a fost elaborat în conformitate cu legislația în vigoare a Republicii Moldova. Prevederile Codului se bazează pe practica internațională în domeniul guvernanței corporative, principiile guvernanței corporative elaborate de Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OECD), precum și pe experiența acumulată în perioada acțiunii Legii privind societățile pe acțiuni nr. 1134-XIII din 02.04.1997. Standardele internaționale oferă guvernanței corporative o atenție sporită. Conform recomandărilor OECD de administrare a companiilor, guvernanța corporativă implică un set de relații între consiliul societății pe acțiuni (denumită în continuare - societate), organul executiv, acționari și alte părți interesate (Stakeholders), și anume angajați, parteneri, creditorii ai societății, autorități locale etc.

De asemenea, Planul de acțiune pentru Guvernanța Corporativă al Uniunii Europene (UE) identifică mai multe direcții de acțiuni în domeniul legislației societăților pe acțiuni și guvernanței corporative, care sunt fundamentale pentru punerea în aplicare a unei legislații efective pentru societăți, durabile și competitive.

Guvernanța corporativă oferă modalitatea prin care sunt determinate și stabilite obiectivele societății, precum și mijloacele de atingere a acestor obiective și procedurile de monitorizare a performanței societății.

Prezentul Cod prevede cele mai bune practici naționale și internaționale și reprezintă un set de standarde de guvernanță pentru managementul și acționarii societății în aplicarea conducerii eficiente a unei societăți, direcționate spre:

- 1) protejarea și promovarea drepturilor acționarilor și a altor părți interesate relevante;
- 2) clarificarea rolurilor de guvernare ale organelor de conducere;
- 3) asigurarea funcționării societăților pe acțiuni într-un mediu lipsit de corupție;
- 4) promovarea intereselor managerilor, angajaților și acționarilor prin armonizarea cadrului normativ, precum și prin alte măsuri.

[Alineat în redacția HCNPFI4/1 din 19.03.18, MO108-112/30.03.18 art.435; în vigoare 30.03.18]

Aderarea la aceste standarde facilitează promovarea unor afaceri viabile și a unui cadru legal ce susține guvernarea corporativă eficientă și inițiativele de supraveghere aferente, pe care organele de conducere și de supraveghere ale societății, acționarii, angajații ar trebui să le urmărească în relațiile reciproce.

[Alineat în redacția HCNPFI4/1 din 19.03.18, MO108-112/30.03.18 art.435; în vigoare 30.03.18]

Societatea trebuie să ofere o justificare detaliată în formă scrisă a oricăror acțiuni sau decizii

adoptate, ce deviază de la prevederile prezentului Cod, în baza Declarației „Conformare sau justificare”, anexă la prezentul Cod.

Investitorii, inclusiv strategici, evaluează respectarea normelor de guvernanță corporativă ca parte a măsurilor de protejare a riscurilor și a drepturilor acționarilor în baza normelor generale acceptate în respectiva țară.

În scopul de a respecta recomandările prezentului Cod, societatea va elabora și va aproba documente interne care vizează adoptarea și aplicarea recomandărilor de guvernanță corporativă prevăzute în prezentul Cod.

Capitolul I

Drepturile acționarilor

1. Cadrul guvernanței corporative asigură un tratament echitabil (în strictă conformitate cu legislația) pentru toți acționarii societății, inclusiv pentru cei minoritari și/sau străini, deținători de acțiuni ordinare și/sau preferențiale. Drepturile și obligațiile acționarilor sunt statuate în legislație, statut și reglementările interne ale societății. În scopul asigurării unei guvernări eficiente și prodigioase și creșterii încrederii investitorilor, consemnăm cele mai importante dintre drepturile acționarilor.
2. Dreptul de a fi informat. Acționarul este în drept:
 - 1) să-și exercite drepturile fără a întâmpina bariere informaționale instituite de societate;
 - 2) să fie informat despre drepturile sale și modul în care acestea pot fi exercitate;
 - 3) să obțină informațiile solicitate de la societate în timp util;
 - 4) să fie informat despre structura capitalului și înțelegerile care permit persoanelor ce acționează în mod concertat să exercite controlul asupra societății;
 - 5) să fie informat despre identitatea tuturor acționarilor care dețin cel puțin 5% din acțiunile societății;
 - 6) să solicite prezentarea informației privind convocarea adunărilor generale ale acționarilor prin notificări electronice, ca un mod suplimentar de informare, cu indicarea expresă în statutul societății (în special pentru societățile cu un număr mare de acționari).
3. Dreptul de a participa și de a vota în cadrul adunării generale a acționarilor. Pentru realizarea eficientă a acestui drept este necesar ca:
 - 1) ordinea de informare despre ținerea adunării generale a acționarilor să dea posibilitate acționarilor de a se pregăti corespunzător pentru participare la ea;
 - 2) acționarilor să li se acorde posibilitatea de a lua cunoștință de lista persoanelor care au dreptul de a participa la adunarea generală a acționarilor, cu respectarea prevederilor privind prelucrarea datelor cu caracter personal;
 - 3) locul, data și ora ținerii adunării generale să fie stabilite în așa mod încât acționarii să aibă posibilitatea egală și neîmpovărătoare de a participa la ea;
 - 4) exercitarea drepturilor acționarilor de a cere convocarea adunării generale și de a înainta propuneri pentru ordinea de zi a adunării să nu implice dificultăți nejustificate;
 - 5) acționarul trebuie să aibă oportunitatea de a adresa întrebări persoanelor cu funcții de răspundere ale societății, inclusiv întrebări referitor la raportul comisiei de cenzori și, după caz, raportul de audit al societății;
 - 6) fiecare acționar să aibă posibilitatea de a-și realiza dreptul de a vota, în modul prevăzut de legislație, statut și reglementările interne ale societății. Societatea trebuie să faciliteze utilizarea celui mai simplu și comod mod de realizare a dreptului de vot;
 - 7) participarea acționarilor la luarea deciziilor în contextul eficientizării guvernanței corporative

să fie facilitată și să se asigure dreptul acționarilor de a-și expune punctele de vedere privind chestiunile propuse spre examinare și aprobare la adunarea generală a acționarilor.

4. Dreptul de a primi dividende. Pentru realizarea acestui drept este necesar:

- 1) de stabilit pentru acționari un mecanism transparent și clar de calcul a mărimii dividendelor și de plată a lor;
- 2) de prezentat acționarilor informație suficientă pentru formarea unei imagini veridice despre condițiile și modul de achitare a dividendelor;
- 3) de asigurat un mod de achitare a dividendelor care să nu fie însoțit de dificultăți nejustificate;
- 4) de prevăzut răspunderea organului executiv pentru neachitarea sau achitarea cu întârziere a dividendelor anunțate.

5. Dreptul de a transmite sau de a înstrăina acțiunile în condițiile legii.

1) Transmiterea sau înstrăinarea acțiunilor se efectuează în conformitate cu prevederile legislației.

2) Toate transferurile sau înstrăinările acțiunilor trebuie să fie înregistrate în registrul deținătorilor de valori mobiliare în strictă conformitate cu prevederile actelor normative în vigoare.

6. Dreptul de preempțiune la subscrierea acțiunilor nou-emise. Societatea, în conformitate cu prevederile legale, va stabili un termen suficient, dar nu mai mic decât 14 zile lucrătoare, pentru realizarea de către acționari a dreptului de preempțiune la subscrierea acțiunilor nou-emise.

7. Dreptul de a fi ales în organele de conducere ale societății.

8. Pe lângă drepturile ce reies din prevederile legislației și drepturile comune ale tuturor acționarilor, un acționar minoritar are dreptul:

- 1) de a fi protejat contra acțiunilor directe sau indirecte cu caracter abuziv din partea sau în interesul acționarilor ce dețin un număr de acțiuni ce acordă controlul asupra societății;
- 2) de a fi protejat de conduita dubioasă a consiliului prin intermediul cerinței ca oricare tranzacție între acționarii majoritari și societate să fie efectuată fără a fi lezate interesele materiale ale societății;
- 3) de a obține, în condițiile legii, repararea prejudiciului dacă drepturile sale au fost încălcate;
- 4) să cunoască dacă cineva dintre acționarii societății sunt persoane interesate în efectuarea tranzacțiilor cu conflict de interese.

9. Deținătorilor de acțiuni preferențiale nu li se pot modifica drepturile decât prin hotărârea adunării generale a acționarilor, cu condiția existenței unei hotărâri aparte, aprobată cu votul a cel puțin trei pătrimi din acțiunile preferențiale.

Capitolul II

Organele de conducere ale societății

Secțiunea 1. Adunarea generală a acționarilor

10. Acționarii își pot realiza dreptul lor de a participa la activitatea societății în cadrul adunării generale a acționarilor. Societatea va convoca adunarea generală ordinară anuală a acționarilor cel puțin o dată pe an, iar cele extraordinare ori de câte ori este necesar.

11. Pentru acționarii minoritari adunarea generală a acționarilor oferă oportunitatea de a obține informații privind activitatea societății și de a adresa întrebări organelor de conducere ale societății în conformitate cu atribuțiile acestora. Prin participarea la adunarea generală a acționarilor acționarul își exercită dreptul său de a fi implicat în managementul societății.

12. Se recomandă adunării generale să stabilească norme de voturi mai mari decât cele prevăzute de actele normative în vigoare decizii asupra chestiunilor ce țin de competența exclusivă a

acesteia, inclusiv cu privire la:

- 1) aprobarea statutului societății sau a modificărilor și completărilor în statut;
 - 2) aprobarea codului guvernantei corporative, precum și modificarea sau completarea acestuia;
 - 3) aprobarea hotărârii cu privire la modificarea capitalului social;
 - 4) aprobarea modului de asigurare a accesului acționarilor la documentele societății, prevăzute la art.92 alin.(1) din Legea privind societățile pe acțiuni nr. 1134-XIII din 02.04.1997;
 - 5) aprobarea hotărârii cu privire la emisia obligațiunilor convertibile;
 - 6) aprobarea hotărârii privind înstrăinarea sau transmiterea acțiunilor de tezaur acționarilor și/sau salariaților societății;
 - 7) aprobarea regulamentului consiliului societății, alegerea membrilor consiliului societății și încetarea înainte de termen a împuternicirilor acestora, stabilirea cuantumului retribuției muncii lor, remunerațiilor anuale și compensațiilor, precum și cu privire la tragerea la răspundere a membrilor consiliului societății;
 - 8) aprobarea regulamentului comisiei de cenzori, alegerea membrilor ei și încetarea înainte de termen a împuternicirilor lor, stabilirea cuantumului retribuției muncii lor și compensațiilor, precum și tragerea la răspundere a membrilor comisiei de cenzori;
 - 9) încheierea tranzacțiilor de proporții și a tranzacțiilor cu conflict de interese;
 - 10) aprobarea normativelor de repartizare a profitului societății;
 - 11) repartizarea profitului anual, inclusiv plata dividendelor anuale sau acoperirea pierderilor societății;
 - 12) modificarea drepturilor acordate acționarilor de acțiunile deținute;
 - 13) examinarea situațiilor financiare ale societății, aprobarea dării de seamă anuale a consiliului societății și a dării de seamă anuale a comisiei de cenzori;
 - 14) confirmarea societății de audit care va efectua auditarea situațiilor financiare anuale ale societății și stabilirea onorariului pentru serviciile de audit;
 - 15) reorganizarea sau dizolvarea societății;
 - 16) aprobarea actului de transmitere, bilanțului de divizare, bilanțului consolidat sau bilanțului de lichidare a societății.
13. Organului executiv, membrilor consiliului și membrilor comisiei de cenzori li se recomandă participarea la adunările generale ale acționarilor. Totodată, participarea acestora este importantă în cazurile când la adunarea generală a acționarilor se examinează chestiuni aferente chestiunilor indicate la pct. 12 subpct.10-13 și subpct.16.
14. Statutul societății trebuie să prevadă modul de înștiințare a acționarilor despre ținerea adunării generale a acționarilor în conformitate cu prevederile legislației. Dacă înștiințarea se efectuează inclusiv prin publicarea avizului despre convocarea adunării generale a acționarilor în organul de presă, societatea trebuie să opteze pentru ziare cu difuzare națională, care, cel mai mult probabil, vor intra în vizorul unui număr maxim de acționari.
15. Informația despre ținerea adunării generale a acționarilor ar trebui vizualizată și pe pagina web a societății, dacă există o asemenea pagină.
16. Materialele pentru ordinea de zi a adunării generale a acționarilor, inclusiv proiectele documentelor ce se propun spre examinare și aprobare, vor fi:
- 1) afișate la un loc accesibil (de regulă, la sediul societății) în modul prevăzut de legislație și statutul societății în termen de cel puțin 10 zile înainte de ținerea adunării generale a acționarilor;
 - 2) expuse (în ziua ținerii adunării generale, până la închiderea acesteia) la locul desfășurării adunării generale a acționarilor;

- 3) expediate tuturor acționarilor sau reprezentanților lor legali (dacă prin hotărîrea adunării generale a acționarilor s-a decis acest lucru);
- 4) publicate, în modul și termenul prevăzut de legislație și statutul societății, pe pagina web a societății, dacă există o asemenea pagină.
17. Ordinea de zi reprezintă un document de notificare și trebuie să descrie toate chestiunile propuse pentru adunarea generală a acționarilor în mod clar și complet. Ordinea de zi nu trebuie să includă chestiuni pentru discuție intitulate ca “Altele” sau “Diverse”.
18. Fiecare chestiune de pe ordinea de zi trebuie să fie inclusă, discutată și votată separat.
19. Se recomandă ca politicile societății referitoare la repartizarea profitului net, majorarea rezervelor, plata dividendelor, modificarea componenței numerice a consiliului societății, comisiei de cenzori și încetarea înainte de termen a împuternicirilor membrilor lor, precum și aprobarea cuantumului remunerației, vor fi introduse ca subiecte separate pe ordinea de zi a adunării generale a acționarilor.
20. Ordinea de zi a adunării generale a acționarilor nu poate fi modificată din moment ce a fost anunțată acționarilor, cu excepția cazurilor prevăzute de legislație.
21. Ca material suplimentar, necesar pentru alegerea membrilor consiliului societății, acționarii trebuie să primească informația completă și obiectivă despre toți candidații. Această informație trebuie să includă, cel puțin, studiile, posturile ocupate în toată perioada de activitate, numărul de acțiuni deținute în societate și orice conflicte de interese existente sau potențiale.
22. Materialele prezentate acționarilor ar trebui să fie structurate în așa fel încît să fie ușor utilizabile, să descrie pozițiile membrilor consiliului societății și ale organului executiv față de subiectele incluse pe ordinea de zi.
23. Perioada de înregistrare trebuie să fie suficientă în scopul de a permite tuturor participanților să se înregistreze la adunare.
24. Acționarii trebuie să aibă posibilitatea reală de a-și exercita drepturile de a propune inițiative, de a-și exprima opinia, de a adresa întrebări și de a vota.
25. Acționarii au dreptul să adreseze întrebări și să obțină răspunsuri la acestea, să propună rezoluții și să participe activ la dezbateri. Societatea poate încuraja utilizarea mijloacelor de comunicare electronică cu condiția că statutul societății prevede expres acest fapt și că mijloacele în cauză sunt conforme legislației.
26. Atunci cînd societatea este supusă auditului extern, persoanele responsabile ale societății de audit și/sau auditorul, care au efectuat auditarea situațiilor financiare anuale ale societății, sunt binevenite să fie prezente la adunarea generală a acționarilor la care se examinează situațiile financiare anuale ale societății pentru a oferi acționarilor posibilitatea de a adresa întrebări și de a primi răspunsuri.
27. Adunarea generală a acționarilor trebuie să dureze suficient timp pentru a asigura dezbateri ample pe marginea fiecărei chestiuni incluse pe ordinea de zi și pentru ca toți acționarii prezenți să aibă posibilitatea de a adresa întrebări și de a primi răspunsuri în legătură cu chestiunile de pe ordinea de zi, înainte ca acestea să fie supuse votului. Adunarea generală a acționarilor nu ar trebui să dureze mai mult de o zi.
28. Consiliul societății sau organul executiv nu poate impune condiții sau interdicții obligatorii față de participarea/neparticiparea acționarului la adunarea generală a acționarilor.
29. Președintele adunării trebuie să depună toate eforturile necesare pentru ca acționarii să primească răspunsuri la toate întrebările discutate în cadrul adunării. În cazul în care întrebările nu sunt simple și nu se pot oferi răspunsuri imediate, persoana (sau persoanele), căreia i-au fost

adresate, trebuie să ofere răspunsuri în scris cât mai curînd posibil după încheierea adunării generale.

30. Ordinea de numărare a voturilor trebuie să fie simplă și accesibilă. Acționarii trebuie să fie asigurați de corectitudinea rezultatelor votării.

31. După ținerea adunării generale a acționarilor materialele prezentate spre examinare adunării generale a acționarilor vor putea fi vizualizate în continuare pe pagina web a societății, dacă există o asemenea pagină. Deciziile aprobate la adunarea generală a acționarilor vor fi publicate pe pagina web a societății și în organul de presă indicat în statutul societății, în modul și termenul prevăzut de legislație.

32. Adunarea generală a acționarilor se desfășoară la locul indicat în decizia de convocare a adunării. Totodată, societatea trebuie să țină cont de faptul că locul destinat desfășurării adunării generale a acționarilor trebuie să fie pe teritoriul Republicii Moldova, cu excepția cazurilor expres prevăzute în legislație, și trebuie să fie accesibil pentru toți acționarii care au dreptul să participe la adunarea generală a acționarilor.

Secțiunea 2. Consiliul societății

33. Consiliul societății reprezintă interesele acționarilor în perioada între adunările generale ale acționarilor și, în limitele competenței sale, controlează și reglementează activitatea societății. Consiliul societății activează în baza informării depline, cu bună credință și în cele mai bune interese ale societății și ale acționarilor prin asigurarea unei dezvoltări sustenabile a societății respective. Consiliul societății se alege de adunarea generală conform prevederilor legislației și este subordonat acesteia.

34. Consiliul societății are un șir de atribuții, inclusiv privind:

- 1) strategia corporativă, planul de lucru, procedura de control și gestionare a riscurilor, evaluarea și promovarea bugetului anual și a planurilor de afaceri ale societății, asigurarea controlului privind îndeplinirea planurilor și realizarea rezultatelor preconizate;
- 2) alegerea organului executiv al societății și stabilirea remunerării lui (dacă statutul societății expres prevede aceste atribuții);
- 3) aprobarea rapoartelor și a dărilor de seamă în conformitate cu prevederile legale, în termen și într-un mod calitativ, asigurînd verificarea informației prezentate de către comisia de cenzori;
- 4) evaluarea regulată a activității organului executiv și implementarea de către acesta a strategiei societății, evaluarea situațiilor financiare ale societății;
- 5) evaluarea corectitudinii dezvăluirii informației, care în conformitate cu prevederile legislației și ale actelor normative în vigoare trebuie să fie oferită publicului;
- 6) elaborarea prevederilor de bază a politicii de dividende.

35. Responsabilitățile consiliului societății, precum și divizarea acestora între membrii lui, vor fi fixate în regulamentul său. Regulamentul consiliului societății va conține un capitol separat referitor la raporturile cu organul executiv și adunarea generală a acționarilor și va fi afișat pe pagina web a societății, dacă există o asemenea pagină.

36. Componenta numerică a consiliului societății trebuie să fie suficientă pentru a asigura organizarea activității consiliului în modul cel mai eficient cu dezbateri obiective și echilibrate în procesul de luare a deciziilor, inclusiv posibilitatea de a forma comitete ale consiliului, precum și întru asigurarea acționarilor minoritari cu posibilitatea de a-și alege în consiliul societății a candidatului pentru care votează.

37. Membrii consiliului societății trebuie să fie aleși în strictă conformitate cu prevederile legale.

38. Orice schimbare în componența numerică a consiliului societății se aprobă în cadrul adunării generale a acționarilor.

39. Darea de seamă a consiliului societății, prezentată adunării generale a acționarilor, trebuie să includă activitățile consiliului societății pe parcursul perioadei de gestiune și urmările cu caracter semnificativ pentru societate și acționari, strategia societății și riscurile afacerii, precum și date pe fiecare membru în parte privind frecventarea ședințelor consiliului societății.

40. În cazul în care un membru al consiliului societății a participat la mai puțin de jumătate din ședințele consiliului, acest fapt trebuie indicat separat în darea de seamă anuală a consiliului, cu anexarea explicațiilor din partea membrului privind lipsa înregistrată.

41. Darea de seamă anuală a consiliului societății va cuprinde un capitol separat în care va fi reflectat în ce măsură se aplică sau nu recomandările prezentului Cod, care va fi prezentat adunării generale a acționarilor spre aprobare și afișat pe pagina web a societății, dacă există o asemenea pagină.

42. Ședința consiliului societății ar trebui convocată nu mai târziu de o lună din data adunării generale a acționarilor la care a fost aleasă/modificată componența consiliului societății.

43. În scopul îndeplinirii eficiente a responsabilităților sale, consiliul societății se convoacă la necesitate, dar nu mai rar de o dată pe trimestru.

44. Pentru desfășurarea ședințelor consiliului societății se recomandă a fi stabilit un cvorum mai mare decât norma stabilită de legislație.

45. Deciziile trebuie aprobate cu votul majorității din membrii aleși, dacă legislația, statutul societății sau regulamentul consiliului societății nu prevede o cotă mai mare.

46. Consiliul societății va pune în discuție cel puțin o dată pe an și se va pronunța cu privire la:

- 1) eficacitatea funcționării sale;
- 2) eficacitatea funcționării și performanțele organului executiv;
- 3) rezultatele respectării de către organul executiv a politicii de gestionare a riscurilor;
- 4) strategia societății și riscurile afacerii;
- 5) schimbările semnificative pozitive și negative ce au avut loc.

47. Rezultatele acestor discuții vor fi reflectate în darea de seamă a consiliului societății.

48. Membrii consiliului societății trebuie să respecte următoarele cerințe în exercitarea atribuțiilor sale:

- 1) să îndeplinească cu bună-credință și diligența necesară, în interesul societății, sarcinile stabilite prin lege, statutul societății și alte documente interne;
- 2) să-și exercite competențele în scopurile stabilite prin legislația în vigoare, statutul societății și alte documente, fără a aplica abuz de putere;
- 3) să participe activ în discuții, la supravegherea activității societății, să depună eforturi adecvate pentru a obține informații cu privire la subiectele discutate;
- 4) să efectueze cercetări și analize independente cu referire la informațiile furnizate de societate, inclusiv prin invitarea experților externi;
- 5) să evită conflictele actuale și potențiale între interesele personale și cele ale societății. În cazul unui conflict de interese între societate și membru, acest membru nu trebuie să permită ca interesele personale să prevaleze asupra intereselor societății și niciodată nu va utiliza poziția sa corporativă pentru a face un profit personal sau pentru a obține alte avantaje personale. Membrii consiliului au obligația să prezinte consiliului societății orice oportunitate de afaceri a societății înainte ca aceasta să se desfășoare în interesul său;
- 6) să trateze toate informațiile disponibile pentru societate cu strictă confidențialitate până când

această informație va fi dezvăluită public.

49. Consiliul societății ar trebui să constituie comitete pentru examinarea preliminară a celor mai importante chestiuni ale activității societății, cum ar fi comitetul de remunerare, comitetul de gestionare a riscurilor etc.

50. Președintele consiliului societății se alege de adunarea generală a acționarilor, dacă statutul societății nu prevede alegerea acestuia de către consiliu. În cazul alegerii președintelui consiliului societății de către membrii consiliului, decizia se aprobă cu majoritatea simplă de voturi, dacă statutul sau regulamentul consiliului nu prevăd o cotă mai mare de voturi. Președintele consiliului societății ar trebui să aibă cunoștințe și competențe manageriale adecvate.

Președintele consiliului societății poate reprezenta consiliul, în modul prevăzut de statut și regulamentul consiliului, dar nu poate adopta decizii în numele consiliului.

51. Consiliul societății ar trebui să fie alcătuit dintr-un număr suficient de membri independenți. Este recomandat ca membrii independenți să reprezinte cel puțin o treime din totalul membrilor aleși în consiliu.

52. Criteriile de evaluare a independenței membrului consiliului societății se vor baza pe analiza profundă a următoarelor situații:

1) nu este și nu a fost în ultimii 5 ani membru al organelor de conducere ale persoanelor juridice controlate de societate;

2) nu este un salariat al societății sau al unei societăți controlate de aceasta și nu a avut un contract de muncă în ultimii 3 ani cu acestea;

3) nu primește și nu a primit de la societate ori de la o societate controlată de aceasta o remunerație suplimentară sau alte avantaje, altele decât cele care corespund calității sale de organ executiv sau de membru al consiliului;

4) nu este și nu reprezintă în vreun fel un acționar deținător al cotei importante (de peste 5%) din totalul de acțiuni emise ale societății;

5) nu are și nu a avut în ultima perioadă de gestiune relații de afaceri cu societatea sau cu o societate controlată de aceasta, fie direct sau ca asociat, acționar, administrator, director sau salariat al unei societăți aflate într-o asemenea relație cu societatea. Relațiile de afaceri includ, fără a se limita la poziția de: furnizor semnificativ de bunuri sau servicii (inclusiv servicii financiare, juridice, de consultanță etc.) și/sau client important al societății sau al organizațiilor care primesc contribuții semnificative de la societate sau grupul acesteia, după caz;

6) nu este și nu a fost în ultimii 3 ani asociat sau salariat al societății de audit prezente sau trecute, a societății sau a unei societăți controlate de aceasta;

7) nu are legături cu administratorii/organul executiv al societății datorită poziției deținute în alte societăți;

8) nu a fost membru al consiliului sau al organului executiv al societății pe o perioadă mai mare de 3 mandate;

9) nu este persoană afiliată societății și/sau persoană afiliată cu persoanele menționate la pct.1) - pct.8) de mai sus. În acest sens, noțiunea de persoană afiliată are semnificația prevăzută în Legea privind piața de capital nr. 171 din 11.07.2012.

53. Membrul independent se obligă:

1) să-și păstreze, în toate circumstanțele, independența de analiză, decizie și acțiune;

2) să nu solicite sau să accepte niciun avantaj nejustificat care s-ar putea considera că îi compromise independența;

3) să își exprime în mod clar opoziția în situația în care consideră ca o decizie a consiliului

societății poate avea efecte negative asupra societății. În situația în care consiliul societății ia decizii față de care membrul independent sau neexecutiv are rezerve serioase, acesta ar trebui să prezinte toate consecințele specifice care ar putea rezulta urmare acestora.

54. Dacă, întru îndeplinirea atribuțiilor sale, consiliul societății consideră necesar, el poate apela la serviciile consultanților externi ai societății.

Secțiunea 3. Organul executiv

55. Rolul organului executiv este gestionarea curentă a societății, întru atingerea obiectivelor stipulate în strategia și business-planul ei. Organul executiv este supravegheat de către consiliul societății și de adunarea generală a acționarilor. În exercitarea atribuțiilor sale organul executiv trebuie să acționeze în interesele societății și ale acționarilor.

56. Organul executiv al unei societăți poate fi colegial (Consiliul de administrație, Comitetul de directori ș.a.) sau unilateral, în persoana directorului general (conform statutului societății).

57. Organul executiv este responsabil de respectarea actelor normative în vigoare, statutului și regulamentelor interne ale societății. Organul executiv va prezenta evoluția societății și va pune în discuție managementul intern al riscurilor și sistemul de control cu consiliul societății și comisia de cenzori.

58. Cele mai importante aspecte ale activității organului executiv trebuie să fie incluse în dările sale de seamă, care se prezintă consiliului societății și/sau adunării generale a acționarilor.

59. Responsabilitățile organului executiv vor fi fixate în statutul societății și regulamentul propriu. Regulamentul propriu va conține un compartiment aparte referitor la raporturile cu consiliul societății și adunarea generală a acționarilor și va fi afișat pe pagina web a societății, dacă există o asemenea pagină.

60. Se recomandă numirea membrilor organului executiv pe o durată determinată.

61. Procedura de alegere a organului executiv trebuie să fie transparentă pentru toți acționarii.

62. Orice schimbare în componența numerică sau nominală a organului executiv trebuie publicată și afișată pe pagina web a societății.

63. Organul executiv va asigura posibilitatea angajaților de a raporta orice abatere în funcționarea organelor de conducere ale societății, fără a pune în pericol drepturile și interesele acestora.

64. Organul executiv este responsabil de furnizarea unei informații complete, exacte și esențiale către adunarea generală a acționarilor, consiliul societății, comisia de cenzori și societatea de audit care auditează situațiile financiare ale societății.

65. Organul executiv informează imediat consiliul societății despre imposibilitatea exercitării atribuțiilor sale sau despre apariția impedimentelor în activitatea sa.

66. Darea de seamă anuală a organului executiv al entității de interes public (raportul conducerii) va cuprinde un capitol separat în care va fi reflectat în ce măsură se aplică sau nu recomandările prezentului Cod. Acesta va conține informație despre:

- 1) codul de governanță corporativă aplicat de societate, cu referință la sursa și locul publicării;
- 2) gradul cu care societatea se conformează sau nu prevederilor din codul de governanță corporativă stipulat la subpct.1);
- 3) sistemele de control intern și gestiune a riscurilor societății și ale persoanelor care exercită controlul asupra societății;
- 4) împuternicirile, drepturile și obligațiile organelor de conducere și ale acționarilor societății, precum și modul de exercitare a acestora;
- 5) componența, modul de funcționare și structura organelor de conducere ale societății.

67. Raportul conducerii va fi aprobat de consiliul societății sau adunarea generală a acționarilor și afișat pe pagina web a societății, dacă există o asemenea pagină.

Capitolul III

Secretarul corporativ

68. Se recomandă instituirea unui secretar corporativ care să contribuie la interacțiunea între acționari și organele de conducere ale societății în contextul guvernantei corporative.

69. Consiliul societății stabilește cu secretarul corporativ condițiile contractuale. În baza propunerilor consiliului, organul executiv numește secretarul corporativ.

70. Secretarul corporativ raportează consiliului societății și oferă suport informațional și asistența necesară organelor de conducere, precum și acționarilor și altor părți interesate.

71. Consiliul societății adoptă un document intern cu privire la secretarul corporativ, care prevede o descriere detaliată a drepturilor și a responsabilităților acestuia, lista sarcinilor, remunerarea și calificările acestuia.

72. Secretarul corporativ nu ar trebui să fie membru al organelor de conducere ale societății, să fie afiliat cu vreun membru din organele de conducere ale societății, ceea ce l-ar putea împiedica la îndeplinirea sarcinilor sale.

73. Funcțiile principale ale secretarului corporativ includ:

- 1) să asiste adunarea generală a acționarilor, consiliul societății (inclusiv comitetele) și organul executiv, să își exercite activitățile prin furnizarea de sprijin informațional necesar;
- 2) să îndeplinească (după caz) funcția de secretar al adunărilor generale și al ședințelor consiliului și să asigure întocmirea proceselor-verbale;
- 3) să furnizeze consiliului societății și organului executiv asistență cu privire la documentele corporative;
- 4) să coopereze îndeaproape cu consiliul societății și organul executiv în pregătirea și distribuirea agendei, organizarea întâlnirilor, precum și transmiterea anunțurilor respective;
- 5) să elaboreze și/sau să păstreze toate documentele corporative, procesele-verbale ale adunărilor acționarilor, ale ședințelor consiliului, precum și orice alte documente și informații importante;
- 6) să fluidizeze comunicarea dintre acționari, consiliul societății și organul executiv;
- 7) să asiste organele de conducere ale societății în organizarea și pregătirea adunărilor generale ale acționarilor în termenul stabilit, inclusiv prin prezentarea informațiilor relevante persoanelor responsabile pentru îndeplinirea procedurilor necesare pentru ținerea adunării.

Capitolul IV

Politica de remunerare

74. Se recomandă ca remunerarea membrilor consiliului societății, ai organului executiv și ai comisiei de cenzori să reflecte contribuția efectivă a acestora la succesul activității societății.

75. Cuantumul și criteriile de remunerare a membrilor consiliului societății, ai organului executiv și ai comisiei de cenzori ar trebui, în conformitate cu prevederile legislației și cu practicile de guvernanță corporativă, să se bazeze pe:

- 1) responsabilitățile și contribuțiile membrilor consiliului societății, ai organului executiv și ai comisiei de cenzori la performanțele și rezultatele societății;
- 2) capacitatea de a atrage, a selecta și a păstra manageri calificați și loiali;
- 3) să încurajeze membrii consiliului, ai organului executiv și ai comisiei de cenzori de a acționa în interesul societății și nu în interes personal.

76. Politica de remunerare propusă pentru următoarea perioadă de gestiune și orice schimbare în politica de remunerare a perioadei de gestiune se va aproba de adunarea generală a acționarilor.

77. Remunerarea membrilor organului executiv se aprobă de adunarea generală a acționarilor, dacă statutul societății nu prevede altfel. Remunerarea membrilor consiliului societății și ai comisiei de cenzori se aprobă de adunarea generală a acționarilor.

78. Darea de seamă anuală a consiliului societății va reflecta modul în care a fost implementată politica de remunerare în anul financiar precedent și va conține o sinteză a politicii de remunerare planificată pentru perioada de gestiune următoare, inclusiv:

- 1) descrierea criteriilor de performanță și a modalităților de determinare a îndeplinirii acestora;
- 2) schimbările în politica de remunerare.

79. Acționarii trebuie să aibă acces la politica adoptată de societate în ceea ce privește stabilirea remunerațiilor și bonusurilor membrilor consiliului societății, organului executiv, comisiei de cenzori, precum și la informația cu privire la remunerațiile anuale și stimulentele variabile primite de acești membri.

80. Competența, cuantumul salariului fix, structura și cuantumul componentelor de remunerare variabilă, inclusiv recompensele în formă de acțiuni (în cazul existenței unor programe opționale pentru managerii societății), ale membrilor consiliului și organului executiv trebuie reflectate în darea de seamă anuală a societății.

Capitolul IV¹

Valorile corporative și codul de conduită

80¹. Organul executiv și Consiliul societății vor întreprinde măsurile necesare în vederea instituirii unui mediu etic în cadrul societății, inclusiv prin stabilirea standardelor profesionale și valorilor corporative care promovează integritatea profesională, atât a conducerii, cât și a angajaților.

80². Organul executiv elaborează, iar Consiliul societății, la rândul său, aprobă și supraveghează aplicarea Codului de conduită în afaceri al societății (în continuare – Codul de conduită) bazat pe principiile practicilor echitabile, transparente și legale. La elaborarea Codului de conduită, societățile se vor conduce de prevederile modelului de Cod de conduită pentru întreprinderi, plasat pe pagina web oficială a Centrului Național Anticorupție (www.cna.md).

80³. Cu privire la asigurarea funcționării societăților într-un mediu lipsit de corupție, organele de conducere și supra-veghere ale societății, în contextul obligațiilor îndreptate spre îndeplinirea scopurilor strategice și promovării valorilor corporative ale societății, își vor asuma aplicarea principiului ”toleranță zero față de corupție”, pentru identificarea potențialelor acte de corupție, precum și pentru definirea unor măsuri și activități eficiente întru prevenirea acestor cazuri, prin elaborarea și aprobarea Codului de conduită.

80⁴. Codul de conduită trebuie să prevadă expres, cel puțin următoarele:

- societatea interzice tuturor angajaților săi să pretindă, accepte sau să primească bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă din partea oricăror persoane care dețin relații de business cu compania (de ex. clienți, furnizori, contractanți);
- angajații nu vor oferi lucruri de valoare în mod direct sau indirect reprezentanților autorităților publice și partenerilor de afaceri pentru ca aceștia să ofere sau să promită un avantaj necuvenit. Societatea interzice plățile, ofertele de plată, cât și alte obiecte de valoare oferite sau promise în mod direct sau indirect în scopul de a influența sau de a obține avantaje personale sau de afaceri necuvenite;
- societatea își asumă angajamentul de a se conforma cadrului normativ aferent contractelor și serviciilor guvernamentale (achiziții publice) și de a se asigura că rapoartele, certificatele și declarațiile sale către reprezentanții autorităților publice sunt corecte și complete;

- părțile terțe vor fi contractate doar pentru a realiza sarcini care implică interese de afaceri, cu condiția că taxele care urmează să fie achitate sunt rezonabile, toate aranjamentele sunt documentate în mod clar și sunt în conformitate cu politicile societății;

- societatea dă dovadă de "toleranță zero față de corupție" prin introducerea în toate contractele sale de afaceri cu părțile terțe a "clauzei anticorupție".

80⁵. Organul executiv și Consiliul societății asigură întreprinderea măsurilor necesare pentru a comunica tuturor angajaților prevederile Codului de conduită. Pentru aplicarea efectivă a Codului de conduită, fiecare angajat semnează o declarație de angajament (integritate) privind respectarea standardelor și cerințelor prevăzute de Codul de conduită.

80⁶. Serviciul resurse umane sau alt angajat al societății, împuternicit în acest sens, va păstra declarațiile de angajament (integritate) conform procedurilor stabilite de Codul de conduită.

Angajatul care încalcă orice prevedere din Codul de conduită, conform angajamentului asumat, poate fi supus sancțiunii disciplinare.

[Capitolul IV¹ introdus prin HCNPF14/1 din 19.03.18, MO108-112/30.03.18 art.435; în vigoare 30.03.18]

Capitolul V

Conflictul de interese

81. Orice conflict de interese între societate și persoanele interesate va fi evitat. Deciziile asupra unor tranzacții, în urma cărora membrii consiliului societății sau ai organului executiv ar putea avea conflicte de interese de importanță materială pentru societate, se aprobă în absența membrilor interesați în încheierea unor astfel de tranzacții.

82. Politicile societății în identificarea, verificarea valorii tranzacțiilor cu conflict de interese anterior aprobării acestora, cât și modul de aprobare a acestora, trebuie să se bazeze pe prevederile legislației, statutului și regulamentelor societății.

83. Pentru a asigura prevenirea și soluționarea conflictelor de interese, oricăror altor conflicte care au apărut sau ar putea apărea, acestea ar trebui identificate într-un stadiu timpuriu, iar acțiunile tuturor organelor de conducere ar trebui să fie bine coordonate.

84. Persoanele cu funcții de răspundere ale societății și persoanele interesate ale societății:

1) nu pot primi donații sau servicii gratuite de la societate, persoanele afiliate societății, precum și de la alte persoane implicate în relațiile cu societatea, cu excepția celor a căror valoare nu depășește indicatorul stabilit prin prevederile legale;

2) nu vor acorda avantaje unor terți în detrimentul societății;

3) nu vor folosi oportunitățile de afaceri ale societății în scopul realizării intereselor proprii, ale rudelor lor sau ale partenerilor de afaceri, precum și a intereselor oricăror alte persoane.

85. Persoanele cu funcții de răspundere ale societății și persoanele interesate ale acesteia, precum și persoanele afiliate lor, vor raporta imediat despre orice conflict de interese președintelui consiliului societății, organului executiv și vor furniza informațiile relevante conform prevederilor legislației.

86. Consiliul societății va aproba decizia privind încheierea tranzacțiilor cu conflicte de interese în absența persoanei interesate, în unanimitate de membrii aleși ai consiliului neinteresati. Dacă mai mult de jumătate dintre membrii aleși ai consiliului societății sunt persoane interesate în efectuarea tranzacției date, aceasta va fi încheiată numai prin hotărârea adunării generale a acționarilor. Tranzacția cu conflict de interese, aprobată de către adunarea generală a acționarilor, se ia cu majoritatea voturilor din numărul total de voturi ale persoanelor care nu sînt interesate în încheierea acestor tranzacții.

87. Societatea va dezvălui informația privind încheierea unei tranzacții cu conflict de interese în termenul și modul prevăzut de legislație. De asemenea, datele privind încheierea tranzacțiilor cu conflict de interese vor fi incluse în darea de seamă anuală a consiliului societății și vor cuprinde, cel puțin, o descriere a conflictului de interese și o declarație privind corespunderea adoptării lor prevederilor actelor legislative în vigoare și, după caz, prezentului Cod.

88. Măsurile întreprinse în vederea identificării și aprobării corecte a deciziilor în cazul tranzacțiilor cu conflict de interese:

- 1) societatea va informa persoanele cu funcții de răspundere ale societății, acționarii (care cad sub incidența noțiunii de persoană interesată), cât și persoanele afiliate acestora, despre necesitatea prezentării la adresa organului executiv și consiliului societății a informației complete, prevăzute de legislație, privind conflictele de interese. Orice modificare a informației prezentată anterior se prezintă actualizată;
- 2) în timpul examinării tuturor deciziilor în cadrul ședinței/adunării organelor de conducere ale societății, înainte de a fi exercitat dreptul de vot, se vor declara conflictele de interese existente și se va atenționa despre necesitatea prezentării oricărei informații aferente chestiunii puse la vot;
- 3) înregistrarea în procesul-verbal al ședinței/adunării organului de conducere a societății a informației privind conflictul de interese, precum și a explicațiilor și declarațiilor făcute în acest sens;
- 4) în regulamentele societății (regulamentul organului executiv, regulamentul consiliului societății, regulamentul adunării generale a acționarilor, regulamentul comisiei de cenzori) se vor reglementa mai detaliat aspecte referitor la identificarea, aprobarea tranzacțiilor cu conflicte de interese, dezvăluirea informației aferente acestora, cât și modul de sancționare și de restituire a prejudiciilor cauzate societății;
- 5) societatea va indica în regulamentele societății sau în regulamentele organelor de conducere ale societății, conducându-se de prevederile legale, cazurile (expres stabilite) pentru care prevederile privind modul de aprobare a tranzacțiilor cu conflicte de interese nu se aplică.

Capitolul VI

Rolul părților interesate în guvernanta corporativă

89. Dezvăluirea publică a informației într-un mod sigur, onest și transparent permite părților interesate (angajați, creditori, investitori, furnizori) să fie informate cu privire la situația societății. În acest context, aderarea la recomandările de guvernanta corporativă sunt vitale și esențiale din punctul de vedere al părților interesate. Este în interesul societății de a promova o cooperare pe termen lung între părțile interesate, care va duce la prosperarea societății. Părțile interesate beneficiază de o bună gestionare și protecție a capitalului social al societății.

90. Guvernanta corporativă impune luarea în considerare a intereselor părților interesate, în conformitate cu recomandările transparenței, responsabilității și eticii în afaceri.

91. Consiliul societății și organul executiv trebuie să clarifice și să determine responsabilitățile societății în ceea ce privește relația acesteia cu părțile interesate. Aceștia trebuie să se asigure că există o structură adecvată și mecanisme suficiente pentru cunoașterea obligațiilor societății față de diferite părți interesate și să asigure respectarea acestor obligații. Astfel de mecanisme ar putea include informarea oficială a părților interesate și, în special, a angajaților în legătură cu drepturile lor specifice și modalitățile de rectificare a acestora.

92. Organul executiv conlucrează împreună cu consiliul societății la elaborarea și adoptarea unui cod de guvernanta corporativă, stabilind orientări majore ale guvernantei corporative conform obiectivelor pe termen lung ale societății. Codul se comunică părților interesate prin publicarea

pe pagina web a societății, dacă există o asemenea pagină.

93. Societatea ar trebui să stabilească o comunicare eficientă cu angajații și alte părți interesate în problemele care îi afectează direct. Acest lucru este deosebit de important în domeniul dreptului muncii, al sănătății, protecției sociale etc.

94. Informarea continuă a angajaților în legătură cu problemele care ar putea să-i afecteze va ajuta substanțial la stabilirea obiectivelor comune, ce ar putea preveni potențialele conflicte și va ajuta la rezolvarea înțeleaptă a acestora.

95. În cazul în care drepturile părților interesate sunt încălcate, ar trebui să existe mecanisme de redresare a situației, inclusiv, adresarea în organele publice competente și în instanțele de judecată. Societatea trebuie să ofere protecție părților interesate care acționează în scopul dezvoltării acțiunilor ilegale întreprinse de către conducerea acesteia.

96. Societatea ar trebui să instituie un departament/persoană specializat(ă), dedicat(ă) relației cu părțile interesate.

Capitolul VII

Dezvăluirea informației și transparența

97. Informațiile ar trebui pregătite și dezvăluite în conformitate cu prevederile legislației și actelor normative în vigoare. Totodată, societatea va dezvălui informații financiare și nonfinanciare.

98. Ca parte a unui sistem care funcționează bine în partea ce ține de dezvăluirea informației și transparență, societatea care nu reprezintă entitate de interes public ar trebui să înființeze și să mențină o pagină web.

99. Societatea care reprezintă entitate de interes public va deține obligatoriu o pagină web proprie pe care va dezvălui informația prevăzută de legislație, de actele normative în vigoare și de prezentul Cod.

100. Societatea va opta pentru o publicare rapidă și precisă a informațiilor pe pagina web și/sau în organul de presă prevăzut în statutul societății referitoare la toate aspectele relevante ale societății, a situațiilor financiare, a operațiunilor sale, a proprietății, a guvernantei corporative, precum și a așteptărilor pentru viitor.

101. Căile de dezvăluire a informațiilor ar trebui să asigure un acces ușor, egal și în timp util a informațiilor accesate de către utilizatori. Informațiile dezvăluite trebuie să fie verificate, precise, lipsite de ambiguitate și expuse în conformitate cu prevederile legislației în vigoare.

102. Toate informațiile care ar putea influența procesul de luare a deciziilor cu privire la investiții în instrumente financiare ale societății trebuie imediat să fie făcute publice și să fie disponibile în același termen pentru toate persoanele care ar putea fi interesate, inclusiv informațiile de ordin pozitiv cât și cele de ordin negativ, în scopul de a oferi beneficiarilor de informații o imagine deplină întru evaluarea corespunzătoare a poziției societății.

103. Societatea ar trebui să întocmească rapoarte anuale care conțin informații cu privire la descrierea activității, analiza situației financiare și rezultatelor operațiunilor, modificările la capitalul propriu, orice riscuri semnificative și factorii de risc.

104. Societatea entitate de interes public trebuie să dezvăluie informația în conformitate cu prevederile legale, urmînd să asigure publicarea pe pagina web a cel puțin următoarelor informații:

1) informații generale cu privire la societate – date istorice, genurile de activitate, datele de înregistrare, adresa juridică etc.;

2) raportul conducerii cu privire la respectarea recomandărilor de guvernanță corporativă și a

prevederilor legislației;

3) informații privind adunările generale ale acționarilor, proiectele de decizii care urmează să fie examinate, hotărârile adoptate - cel puțin pentru ultimul an de gestiune, materialele pentru viitoarea adunare generală a acționarilor, precum și orice materiale suplimentare care au fost prezentate în conformitate cu legislația;

4) statutul societății;

5) regulamentul consiliului societății, care reglementează activitatea consiliului, precum și politica de remunerare a consiliului (sau o referință în cazul în care este un document separat), și reglementarea procedurii privind adunarea generală a acționarilor, în cazul în care astfel de procedură a fost adoptată;

6) situațiile financiare anuale și alte rapoarte anuale ale societății;

7) informații privind controlul intern, controlul extern (societatea de audit care prestează servicii conform legislației în domeniul auditului), comisia de cenzori, precum și rapoartele întocmite în urma controalelor pentru ultimii 5 ani;

8) informații cu privire la membrii organului executiv și ai consiliului societății (pentru fiecare separat), cu menționarea membrilor care sunt independenți, experiența de lucru, studiile, numărul de acțiuni deținute, funcțiile deținute în alte societăți, precum și mandatul ca membru de consiliu și ca organ executiv;

9) acționarii care dețin cel puțin 5% din acțiunile societății, cât și informațiile privind modificările înregistrate (pe parcursul perioadei de gestiune) în structura acționarilor respectivi;

10) orice alte informații care trebuie prezentate de societate, în conformitate cu legislația în vigoare, de exemplu informații cu privire la orice evenimente importante, comunicate de presă ale societății, situațiile financiare anuale ale societății pentru perioadele de gestiune precedente;

11) codul de governanță corporativă etc.

105. Societatea va publica și va actualiza, în cel mai scurt timp, pe pagina web informațiile care, în conformitate cu prevederile legislației, ale actelor normative în vigoare și ale prezentului Cod, trebuie să fie dezvăluite obligatoriu.

106. Se recomandă menținerea pe pagina web a societății a informației publicate în versiunea rusă și/sau engleză, conținutul fiind identic cu cel publicat în limba de stat.

107. Toate societățile sunt încurajate să aplice în practică prevederile expuse în capitolul dat.

Capitolul VIII

Auditul, controlul intern și managementul riscului

Secțiunea 1. Auditul extern

108. Pentru a se asigura o activitate de succes a societății, va fi necesar să se planifice regulat controale (verificări) și să se stabilească procedurile de (audit) control intern și extern. Auditul situațiilor financiare anuale ale societății se efectuează conform legislației în domeniul auditului.

109. Auditorilor li se acordă acces la toate documentele necesare pentru efectuarea auditului și posibilitatea de a participa la ședințele consiliului și la adunările generale ale acționarilor la care sunt puse în discuție aspectele ce țin de auditul situațiilor financiare anuale și la alte informații aferente acestora.

110. Sarcina societății de audit este de a furniza societății servicii obiective de audit și consultanță pentru a facilita eficiența activității societății și de a oferi sprijin în realizarea obiectivelor stabilite managementului societății, asigurând o abordare sistematică pentru evaluarea și îmbunătățirea proceselor de gestionare și control al riscurilor.

111. Se recomandă societății să dispună de un regulament intern privind modul de selectare și

aprobare a societății de audit. În procesul selectării societății de audit, societatea trebuie să asigure respectarea legislației în vigoare, de asemenea societatea de audit va garanta respectarea prevederilor legale privind activitatea de audit.

Secțiunea 2. Comisia de cenzori

112. Pentru a asigura o funcționare de succes, societatea își va verifica activitatea în mod regulat și va defini procedura de control intern.

113. Obiectivul comisiei de cenzori este de a asigura o activitate eficientă și de succes a societății, o veridicitate a informațiilor prezentate și conformarea acestora cu actele de reglementare relevante și cu principiile de afaceri. Comisia de cenzori ajută consiliul societății să identifice deficiențele și riscurile în gestionarea societății.

114. Comisia de cenzori se numește de adunarea generală a acționarilor și este subordonată acesteia. Totodată, responsabilitățile și domeniul de aplicare se stabilesc în concordanță cu legislația. Sarcinile comisiei de cenzori trebuie să fie supravegherea sistemului de control intern, precum și verificarea respectării regulamentelor, ghidurilor și instrucțiunilor.

115. Funcțiile și responsabilitățile comisiei de cenzori ar trebui să fie specificate în regulamentul comisiei de cenzori sau într-un document similar.

116. Pentru a asigura o funcționare eficientă a comisiei de cenzori se recomandă ca membrii acesteia să aibă cunoștințe adecvate în contabilitate și raportare financiară, deoarece atribuțiile legate de raportare și de controlul financiar al societății sunt responsabilitățile primordiale ale comisiei de cenzori.

117. Toți membrii comisiei de cenzori trebuie să aibă acces la informațiile cu privire la principiile contabile practicate de societate. Consiliul societății va informa comisia de cenzori cu privire la intenția de a aproba tranzacții semnificative și neordinare, în cazul în care sunt posibile evaluări alternative, și se va asigura că comisia de cenzori are acces la toate informațiile în conformitate cu legislația.

118. Comisia de cenzori trebuie să aibă dreptul de a efectua o investigație independentă, în scopul de a identifica, în domeniul său, orice încălcări în activitatea societății.

119. Adunarea generală a acționarilor aprobă planul anual de lucru al comisiei de cenzori, analizează rezultatele activității și monitorizează punerea în aplicare a recomandărilor acesteia.

Secțiunea 3. Managementul riscului

120. Obiectivul de bază în gestionarea riscurilor este de a asigura identificarea și supravegherea riscurilor legate de activitatea comercială și investițională a societății. Pentru a asigura o gestionare eficientă a riscurilor va fi necesar să se definească principiile de bază de gestionare a riscurilor. Se recomandă de a se caracteriza cele mai importante, existente și potențiale riscuri în ceea ce privește activitatea societății.

[Pct.120 în redacția HCNPF14/1 din 19.03.18, MO108-112/30.03.18 art.435; în vigoare 30.03.18]

121. Consiliul societății este responsabil pentru procesul total de gestionare a riscurilor, asigurând gestionarea riscurilor pentru operațiunile interne și externe, respectarea procedurilor financiare și juridice într-un mod adecvat printr-un mecanism intern stabil.

122. Organul executiv ar trebui să fie responsabil față de consiliu în ceea ce privește proiectarea, implementarea și monitorizarea procedurilor de gestionare a riscurilor și integrarea acestora în operațiunile de zi cu zi ale societății.

Capitolul IX Dispoziții finale

123. Respectarea cerințelor de guvernanță corporativă, prevăzute în actele normative în vigoare și prezentul Cod, reprezintă cel mai bun mecanism de protejare a drepturilor acționarilor.

124. Consiliul societății și organul executiv trebuie să respecte atribuțiile lor, în scopul de a acționa în interesul acționarilor. Încălcarea acestor responsabilități, însoțită de careva daune pentru societate, ar trebui să atragă consecințe asupra persoanelor care au comis astfel de încălcări.

125. Acționarii sunt încurajați de a trage la răspundere, în condițiile legii, membrii consiliului și ai organului executiv pentru încălcarea prevederilor Codului, dacă încălcările au adus prejudicii acționarilor.

126. Entitatea de interes public și oricare altă societate pe acțiuni care aprobă prezentul Cod este obligată să pregătească o Declarație de guvernanță corporativă și să o includă în raportul conducerii la raportul anual. Declarația se va publica pe pagina web a societății, dacă există o asemenea pagină (conform Anexei).

127. În Declarație societățile ar trebui să indice în mod clar de la ce recomandări specifice s-au abătut și pentru fiecare abatere în parte de la o recomandare:

1) să explice în ce mod s-a abătut societatea de la recomandare;

2) să descrie motivele abaterii;

3) să descrie modul în care a fost luată decizia de a se abate de la recomandare în cadrul societății;

4) dacă abaterea este limitată în timp, să explice când preconizează societatea că se va conforma cu o anumită recomandare;

5) să descrie, dacă este cazul, măsura luată în locul conformării și să explice în ce fel măsura respectivă atinge obiectivul care stă la baza recomandării specifice sau a codului în ansamblu, sau să clarifice modul în care aceasta contribuie la o bună guvernanță corporativă a societății.

128. Piața reglementată este îndemnată să folosească măsuri interne pentru protejarea drepturilor acționarilor și pentru promovarea unei guvernante corporative bune.

129. Societatea, a căror instrumente financiare sunt admise spre tranzacționare pe piața reglementată, trebuie să prezinte pieței reglementate Declarația sa cu privire la conformarea sau neconformarea cu prevederile prezentului Cod, pe care piața reglementată, la rîndul său, o va face publică pe pagina web proprie.